

Opinia națională

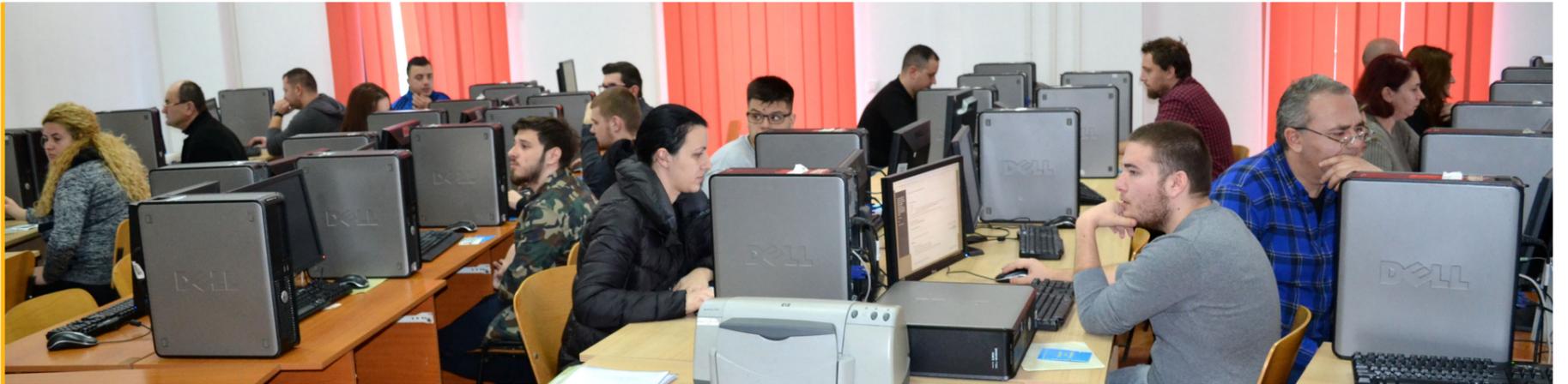
Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 29, nr. 988, 25 ianuarie 2022, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

BAFTĂ la examene!

De azi, 25.01.2022,
până duminică, 13.02.2022,
are loc sesiunea de iarnă (semestrul I).

Universitatea Spiru Haret organizează preînscriseri on-line în perioada 11 februarie – 31 iulie 2022

**SUNT SCUTITE DE PLATA TAXEI DE ÎNSCRIERE CANDIDAȚII
CARE SE PREÎNSCRU PE SITE ȘI DEPUN DOSARUL
PÂNĂ LA 31 IULIE 2022 INCLUSIV**

Candidații care completează formularul de preînscriseri on-line până la data de 31 iulie 2022 nu vor plăti taxa de înscriere! Locul trebuie confirmat până la data de 31 iulie 2022, dată până la care vor fi prezentate la secretariatul facultății și documentele necesare pentru înscriere.

Taxa de înscriere la concursul de admitere pentru studiile universitare de licență, masterat și la Colegiul Universitar Spiru Haret: 150 de lei.

Indice de Percepție a Corupției

Mioara VERGU-IORDACHE

Transparency International a publicat *Indicele de Percepție a Corupției* (IPC) 2021. IPC reflectă modul în care experți independenți și din mediul de afaceri percep corupția existentă în sectorul public din 180 de state și teritorii. Clasamentul este întocmit prin acordarea de puncte, de la 0 la 100, în care 0 înseamnă „foarte corupt”, iar 100 „deloc corupt”. Concluzia este că, în ciuda angajamentelor luate la nivel oficial, 131 de state din cele 180 analizate nu au făcut progrese semnificative în combaterea corupției în ultimii 10 ani. România? Percepția cu privire la corupția din sectorul public din România este neschimbată!

România se află în rândul celor trei cele mai corupte țări din Uniunea Europeană, cu doar 45 de puncte din 100, alături de Ungaria (43 de puncte) și Bulgaria (42 de puncte). În anul 2012, țara noastră avea 44 de puncte din 100.

Ca să ne fie și mai clar, să identificăm ce înseamnă „corupția”: îndepărtare, abatere de la moralitate, de la datorie, depravare, pervertire; venalitate, adică lipsă de scrupule în obținerea banilor, acte de corupție comise de un reprezentant al unei instituții de stat.

Conform *Indicelui de Percepție a Corupției*, în România aproape jumătate din sistemul public este corupt. Și nu este vorba, noi știm bine, numai de percepție! Pentru că noi înșine suntem parte a definiției. Nu există corupt fără corupător! Și boala-i veche. Mai țineți minte: „cu iaurt, cu gogoșele, te făcuși vornic, mișele!” De ce ne situăm printre corupătorii? Pentru că dorim să obținem avantaje nemeritate, „peste rând”, pentru că nu ne cunoaștem drepturile și credem/acceptăm că ni se face o favoare ce trebuie răsplătită, pentru că suntem indulgenți cu „ocaua mică”, pentru că (poate) avem convingerea că am proceda la fel cu coruptul dacă am fi în locul lui, pentru că „dacă nu curge pică”, pentru că părem a avea sau chiar avem în sânge frica de autoritate, obedișta... Este foarte interesant de urmărit! Observați ce atitudine are un chiar luptător anticorupție, cam oricare, în situația în care are ceva concret de rezolvat! „Cei de față se exclud!” – se zice când vrem să ne scuzăm o gafă, o vorbă proastă ce ar putea să atingă un interlocutor.

Corupția, și la noi, este clamată ca fiind un cancer ce roade coloana vertebrală a societății, este indezirabilă, atât în teorie, în lecțiile predate de deontologi, cât și în practică. Chiar dacă *indicele de percepție a corupției* continuă să fie la cote mari, să ne situeze printre cele mai corupte țări din Uniunea Europeană, cred că este vorba chiar despre „percepție”, pentru că, altfel, nu-mi imaginez că am fi la fel de... frunțași. Corupția merge mână-n mână cu nivelul de trai, cu nivelul de educație, cu moralitatea. Și mai cred că noi, românii, suntem singurul popor care este dispus să se bată pentru a se așeza pe locuri frunțașe în topuri negative. Sigur, este și aceasta o percepție!

„În veșmânt de tricolor
Mândră-i țara, fraților!
Hai, veniți, întru unire,
Să uităm poveri, mahnire,
Și să încropim o horă
Mare... frate lângă soră!”

(Aurora Luchian)

Grădinița Prietenii Mei
Șos. Metalurgiei, nr 87, sector 4, București
021.2224642
www.gradiniprieteniiimei.ro
gradiniprieteniiimei@gmail.com

Ziua Unirii Principatelor Române, cunoscută în istorie drept Mica Unire, a constituit încă un prilej de a sărbători identitatea culturală prin expozițiile elevilor, hore și prezentarea de documente istorice.

A fost o deosebită plăcere să îi vedem pe elevii *International Premium School*, dar și preșcolarii de la Grădinița Prietenii mei cum poartă cu mândrie costumul național.

International Premium School
Șoseaua Berceni, Nr. 24, Sector 4, București
021 334 5324 / 0771 139 615
www.scoalapremium.ro/
comunicare@scoalapremium.ro

Greva de avertisment a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar

Ministrul Educației, Sorin Mihai CÂMPEANU: „În privința grevei de avertisment a angajaților din învățământul preuniversitar, desfășurată în data de 19 ianuarie, îmi exprim încrederea că profesorii, învățătorii și educatorii vor continua să pună în prim plan interesul copiilor, chiar dacă apreciem revendicările ca fiind pe deplin justificate.

Recunoaștem și susținem dreptul cadrelor didactice la o salarizare motivantă, având în vedere atât importanța educației, cât și starea actuală a sistemului de învățământ, inclusiv din perspectiva salarizării, mai ales atunci când există prevederi legale în vigoare care dispun creșteri salariale, ce nu au putut fi acordate până acum din cauza lipsei resurselor.

Să nu uităm, însă, faptul că, în pofida constrângerilor impuse de obligația respectării deficitului bugetar asumat ca țară, în anul 2022 au fost alocate creșteri salariale de 4% în educație, ajungându-se la un total de 20% din creșterile salariale (în valoare de 32%) prevăzute de Legea 153/2017. În consecință, rămâne restantă obligația de creștere a salariilor în învățământ cu 12%.

În valoare absolută, bugetul Ministerului Educației destinat cheltuielilor de personal a crescut cu peste 1,1 miliarde lei, în raport cu execuția pe anul 2021: de la 20,4 miliarde lei la 21,5 miliarde lei.

După o stagnare la pragul de 6.111 lei/elev în anii 2020 și 2021, costul standard/elev destinat cheltuielilor salariale a crescut în anul 2022 la 6.386 lei/elev (+4,5%). De asemenea, costul standard/elev destinat cheltuielilor materiale a crescut în anul 2022, în medie, cu 13,17 %, creșterea fiind mai accentuată în mediul rural.

Sunt conștienți că la momentul rectificării bugetare, în condițiile creșterii încasărilor la bugetul de stat, se vor identifica soluții de acoperire a obligațiilor asumate.

Ministerul Educației este în legătură permanentă cu sindicatele reprezentative din învățământ și asumă un dialog transparent și deschis cu acestea în vederea adoptării unor măsuri adecvate cu privire la salarizarea personalului din sistem.

De asemenea, pentru identificarea soluțiilor, în data de 21 ianuarie - ora 11.00, consultările vor continua printr-o întâlnire a Prim ministrului Guvernului României cu sindicatele din învățământ.»

Întâlnirea Prim ministrului Guvernului cu sindicatele din învățământ

La întâlnirea din 21 ianuarie, cele două părți stabilind un mecanism de lucru pentru continuarea dialogului și soluționarea dificultăților pe care le întâmpină acest domeniu, în cadrul unui calendar convenit de comun acord, se spune în comunicatul difuzat ulterior

„Dialogul este calea pentru a găsi măsuri echilibrate. În colaborarea cu dumneavoastră plecăm de la dorința comună de a susține prestigiul dascălilor, de a motiva cadrele didactice și de a plăti corect munca fiecărui angajat din sistemul de învățământ pentru a avea, în viitor, oameni bine pregătiți și educați”, a afirmat premierul Nicolae-Ionel Ciucă.

Consultările vor fi coordonate, la nivelul Guvernului, de ministrul Educației, Sorin Cîmpeanu, cu participarea ministerelor Muncii și Finanțelor, și vor avea în vedere identificarea de soluții și termene de aplicare ale acestora, ca răspuns la problemele semnalate de sindicatele din domeniu. Pe termen scurt, sunt avute în vedere soluții pentru modificarea Legii-cadru nr. 153/2017, plata eșalonată a drepturilor salariale, clarificări privind aplicarea unor sporuri și suplimentarea personalului nedidactic și didactic auxiliar, în raport cu nevoile corect identificate în sistemul național de învățământ.

Termenul asumat pentru finalizarea negocierilor și asumarea de către Guvernul României pentru un acord cu reprezentanții federațiilor sindicatelor reprezentative din învățământ este 4 februarie 2022.

Aceste angajamente sunt circumscrise celor asumate prin Programul de Guvernare, respectiv ca în termen de 120 de zile de la preluarea mandatului, să fie prezentat un calendar de modificare a Legii-cadru nr. 153/2017.

Pe termen mediu și lung, consultările vor continua în perspectiva reformei legii salarizării, angajament asumat prin Planul Național de Redresare și Reziliență.

Ministrul Educației, Sorin Cîmpeanu, a subliniat faptul că Executivul este preocupat de soluționarea dificultăților semnalate de sindicatele din domeniu. În acest context, a menționat două măsuri aprobate de Guvern în ședința din această săptămână, respectiv suplimentarea cu 1175 a numărului de posturi din învățământul preuniversitar și includerea universităților de stat și private în categoria instituțiilor publice care beneficiază de schema de compensare și plafonare aplicată în contextul crizei energetice. (...)

La întâlnire, au mai participat, din partea Guvernului, reprezentanți ai ministerelor Finanțelor, Muncii, Cancelariei Prim-ministrului.

Din partea Federației Sindicatelor din Educație Spiru Haret au participat președintele Marius Ovidiu Nistor și secretarul general Ionel Barbu, secretarul general al Federației Naționale Sindicale Alma Mater, Mihai Buțu, președintele Anton Hadăr și vicepreședintele Alin Mazăre, iar Federația Sindicatelor Libere din Învățământ (FSLI) a fost reprezentată de președintele Simion Hăncescu și Cornelia Popa Stavrii”.

Complexul „Tei” este destinat studenților și n-are ce căuta la Sport!

Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România a transmis o scrisoare semnată de 71 de organizații studențești și federații/structuri de tineret adresată Guvernului României în care solicită emiterea de îndată a unui act normativ care să clarifice că Complexul Cultural-Sportiv STUDENȚESC „Tei” nu rămâne în subordinea Ministerului Sportului. Ridicăm, de asemenea, în această scrisoare întrebări relevante privind amele probleme pe care Ministerul Sportului le are în administrarea propriului patrimoniu.

Având în vedere faptul că prin OUG 121/2021 s-a omis modificarea și clarificarea autorității publice centrale în subordinea căreia se află Casele de Cultură ale Studenților (CCS) și Complexul Cultural-Sportiv Studențesc „Tei” (CCSS Tei), orice fel de dubiu privind păstrarea lor în subordinea Ministerului Sportului trebuie evitat.

Din 1990 până în prezent patrimoniul din sfera tineretului dedicat studenților a fost vitregit constant. Hotărârea Guvernului nr. 539/1990, niciodată abrogată, reglementează fără echivoc implicarea pe care ar trebui să o poată avea organizațiile studențești la nivelul Caselor de Cultură. Cu toate acestea, rolul organizațiilor studențești în conducerea CCS-urilor și CCSS „Tei” a fost diminuat constant de Guvern până în 2020, când, ca urmare a demersurilor ANOSR, studenții au revenit în conducerea Caselor de cultură ale studenților și a CCSS „Tei”, ca membri ai Consiliului de administrație.

ANOSR reamintește că în decursul celor 30 de ani au existat multiple tentative de a deturna acest patrimoniu de la destinația principală – satisfacerea nevoilor studenților. CCSS „Tei” a rămas ultimul activ patrimonial consistent dedicat studenților din România din tot acest patrimoniu, iar mutarea sa în subordinea Ministerului Sportului ar reprezenta o lovitură dură și de neiertat pentru studenții din România.

Mai mult decât atât, este de natura evidenței faptul că majoritatea covârșitoare a atribuțiilor CCSS „Tei” n-are niciun fel de legătură cu Ministerul Sportului, în a cărui subordine CCSS „Tei” nu s-a aflat niciodată, pentru just teame. De fapt, este clar că o decizie de a subordona CCSS „Tei” Ministerului Sportului nu reprezintă nimic altceva decât intenția de a deturna complet obiectul de activitate a CCSS „Tei”, schimbându-i astfel destinația.

CCSS „Tei” ar trebui să urmărească ceea ce îi este destinat prin lege, adică să găzduiască, să formeze, să promoveze și să afirme talentele (inclusiv, dar nu doar sportive ale) studenților. Subliniem clar că CCSS „Tei” trebuie să susțină ample manifestări culturale ale celor 175.000 de studenți din București, să le faciliteze practicarea sportului de agrement și să găzduiască schimburi culturale internaționale studențești. Cu alte cuvinte, CCSS „Tei” reprezintă cea mai mare infrastructură dedicată special studenților, în care aceștia pot organiza și participa la activități multidisciplinare în același loc, beneficiind inclusiv de facilități de cazare și masă.

Mai mult decât atât, eventuala menținere a CCSS „Tei” în subordinea Ministerului Sportului ridică, în mod justificat, o serie de întrebări: • Justifică transferarea la sport a CCSS „Tei” faptul că personalul nu a reușit să îl gestioneze potrivit destinației sale și în îndeplinirea atribuțiilor prevăzute în HG nr.801/2004? (Având în vedere poziționarea Sindicatului Național Sport și Tineret, care a solicitat preluarea CCSS „Tei” de Ministerul Sportului - <https://snst.ro/guvernul-a-uitat-de-casele-de-cultura-ale-studentilor/>) Dacă aceștia consideră că nu au competențele necesare pentru a-și desfășura activitatea necesară pentru un complex cultural-sportiv studențesc, acest fapt denotă un proces de recrutare de slabă calitate. Așadar, pasul următor firesc este asigurarea posibilității resursei umane de a opta pentru posturi în structuri potrivite competențelor lor și nicidecum schimbarea destinației unei instituții publice pentru că personalul nu se consideră (și nu dovedește că este) competent pentru a răspunde unui serviciu de interes public, cu riscul de a vitregi cel puțin 175.000 de studenți de la a avea acces la baza materială dedicată lor. Instituțiile publice nu trebuie să-și schimbe destinația în funcție de preferințele resursei umane angajate (sau din cauză că resursa umană nu este calificată pentru destinația inițială), ci resursa umană trebuie angajată pe

baza competențelor de a îndeplini atribuțiile respectivei instituții publice. • Patrimoniul sportiv al celor 42 de Direcții Județene pentru Sport și Tineret, cele 48 de cluburi sportive, 9 complexuri sportive naționale, un Centru Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, un Institut Național de Cercetare pentru Sport și un Muzeu al sportului, toate aflate în subordinea Ministerului Sportului, sunt atât de insuficiente încât Ministerul Sportului trebuie să preia singurul activ patrimonial consistent rămas la dispoziția studenților? • Dacă acest patrimoniu este insuficient, de ce Ministerul Sportului nu se axează pe recupa celor 218 baze sportive transferate către unitățile administrativ-patrimoniale sau celor 10 baze pierdute de Ministerul Sportului din culpa sa, Curtea de Conturi (Curtea de Conturi, Auditul performanței administrării patrimoniului sportiv al Ministerului Tineretului și Sportului în perioada 1990-2016 – <https://bit.ly/305SKvA>.) concluzionând că „nu a acționat ca un bun administrator”? • De ce nu se preocupă Ministerul Sportului de verificarea menținerii destinației bunurilor date în administrare? Tot Curtea de Conturi afirmă că „deși menținerea destinației era o obligație stabilită în sarcina noilor proprietari, atât prin Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cât și prin mare parte din Hotărârile de Guvern prin care aceste baze sportive au fost transferate, la o parte dintre acestea nu s-a păstrat destinația inițială, unele fiind chiar desființate” și „chiar dacă MTS a avut cunoștință despre aceste cazuri prin informările făcute de entitățile subordonate, demersurile ulterioare, în puținele cazuri în care au fost făcute (de a urmări prin acțiuni de control respectarea prevederilor legale), nu au condus la remedierea acestor situații sau la revenirea acestor baze în domeniul public al statului și în administrarea MTS.” • Știe Ministerul Sportului care este patrimoniul pe care îl administrează, înainte de a solicita preluarea patrimoniului studenților? Curtea de Conturi afirmă că „un număr de 15 baze sportive pentru care conducerile entităților auditate au întocmit machetele înaintate de echipele de audit nu se regăsesc în situația MTS” și că „au fost constatate cazuri în care baza sportivă, deși nu se mai regăsea, la data de 31.12.2016, în administrarea entității auditate, figura totuși în situația MTS”. • Dacă infrastructura CCSS „Tei” nu a putut fi dezvoltată până acum așa cum ar trebui la TINERET, de ce trebuie acest aspect transformat într-o „pedeapsă” pentru studenți, pentru că din punct de vedere istoric ordonatorii principal și terțiar de credite nu au dezvoltat cele mai bune planuri de management, că au încheiat contracte (ce vizau imobilele) în detrimentul CCSS „Tei” sau că nu au avut capacitatea de a atrage finanțări pentru investiții pentru acest complex?

În plus, pe lângă toate cele de mai sus, este de notorietate faptul că scopul pentru care se dorește ca CCSS „Tei” să fie transferat la sport îl reprezintă asigurarea a încă unei infrastructuri pentru sportul de înaltă performanță. Componenta sportivă a complexului trebuia și trebuie să asigure în continuare infrastructura necesară ca aceștia să poată practica sport pentru sănătate – sport de agrement. În concret, dacă se transformă destinația acestuia, nu doar că studenților li se oprește accesul la spații pentru ample manifestări culturale locale, naționale și internaționale, ci și pentru practicarea sportului sportului pentru sănătate, accentul fiind pus, în această situație, pe cei care practică sportul de înaltă performanță.

Susținem misiunea pe care Ministerul Sportului trebuie să o îndeplinească în societate, însă nicidecum această misiune nu ar trebui să presupună tentativa de preluare a Complexului Cultural-Sportiv Studențesc „Tei”, care trebuie să rămână dedicat studenților. Subordonarea față de Ministerul Sportului nu doar că nu oferă niciun fel de garanție în acest sens, ba chiar reprezintă un risc cert de deturnare a obiectului de activitate. Studenții din România trebuie să beneficieze de un CCSS „Tei” care își îndeplinește menirea și acționează în interesul studenților pe mai multe planuri ale sferei educației non-formale, în special în domeniul cultural-artistic și sportiv. Altminteri, după 30 de ani, actualul Guvern ar da „lovitura decisivă” pentru pierderea patrimoniului dedicat studenților.

Pentru detalii și informații suplimentare, vă stăm la dispoziție:

Horia Șerban ONIȚA
Președinte ANOSR
0748 880 910 | horia@anosr.ro

Opinia
națională

ISSN 1221-4019
ISSN 1841-4265 (online)
www.opinianaționala.ro
www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interioare 168 și 143
e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE:

Florentina Stemate

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

Colegiul Universitar Spiru Haret

De ce să alegi profesia de Asistent Medical?

Asistenților le este adresată această întrebare dintotdeauna. Fiecare asistent în parte are diferite motive: personale, profesionale, financiare, legate de siguranța locului de muncă sau doar dragostea față de oameni.

Fiecare persoană care alege meseria de asistent medical face un angajament pe viață să respecte valorile care stau la baza acesteia: • Demnitate umană • Altruism • Integritate • Profesionalism.

Ca Asistent Medical, zi de zi intri în contact cu toate tipurile de pacienți și cu membrii familiilor, dar și cu restul personalului medical.

Meseria de Asistent Medical este o provocare, trebuie să îți amintești în fiecare zi că poți alina suferința pacienților atât prin administrarea tratamentului prescris de medic, cât și printr-o vorbă bună și printr-un zâmbet. Pentru un bun asistent nu trebuie să conteze cât de grea a fost ziua, câte probleme a întâmpinat, ci trebuie să își amintească valorile fundamentale ale acestei profesii și motivul pentru care a ales-o.

Când o persoană se hotărăște să îmbrățișeze meseria de Asistent Medical trebuie să conștientizeze că aceasta este una din cele mai importante decizii din viața sa. Decizia de a-ți dedica viața în scopul îngrijirii altor persoane și pentru a-i ajuta pe cei bolnavi să se însănătoșască.

Ca Asistent Medical, vei fi foarte important în viața oamenilor. Un asistent medical oferă îngrijire și compasiune și este considerat un înger păzitor al pacienților.

La Colegiul Universitar Spiru Haret, poți urma calificarea profesională de Asistent Medical generalist, durata perioadei de școlarizare fiind de trei ani în centrele din București și Craiova.

„Este minunat să simți că ai ajutat o persoană care are nevoie de tine, iar aceasta a ajuns în siguranță și sănătoasă acasă”, spune Liviu Eduard Alecu, anul I la calificarea profesională Asistent Medical Generalist, Domeniul Sănătate și Asistență Pedagogică a Colegiului Universitar Spiru Haret.

A ales această instituție de învățământ la recomandarea unor rude care își desfășoară activitatea medicală în spital și care au lăudat pregătirea teoretică și practică din cadrul Colegiului. Apreciază experiența pe care a avut-o de la începutul anului școlar cu profesorii Colegiului care sunt cadre didactice cu multă experiență și deosebit de implicate în procesul instructiv-educativ. „Recunosc că abia aștept stagiile de practică pentru că îmi doresc să trăiesc experiența acestei calificări profesionale într-o unitate medicală”, adaugă elevul.

Lenuța Dumitrașcu este cursant în anul I la calificarea profesională Asistent Medical Generalist la Colegiul Universitar Spiru Haret. În prezent, lucrează ca registrator medical la un spital privat. Își dorește chiar și din această poziție să ofere informații valoroase celor care îi adresează diferite întrebări și din acest motiv are nevoie de mai multe cunoștințe.

Nu s-a gândit dacă la finalul studiilor va alege să profeseze această meserie, dar consideră că „cele trei calități de bază pe care trebuie să le aibă un Asistent Medical Generalist sunt să fie un bun profesionist, să simtă compasiune și empatie față de oameni”.

Calificarea de Asistent Medical Generalist atrage în fiecare an un număr tot mai mare de cursanți la Colegiul Universitar Spiru Haret. O meserie care îți oferă o serie de satisfacții la nivel personal, o meserie care te aduce alături de semenii tăi și ai sentimentul că oferi o nouă rază de Soare în viața lor. „Este foarte important să te dedici pacientului, să uiți de problemele pe care le ai acasă, să îți aduci aminte că ți-ai ales această meserie ca să ajuți oamenii, să nu te pierzi în momentele foarte grele și importante, să iei deciziile care trebuie pentru că în funcție de ele, pacientul trăiește sau nu”, spune dr. Adriana-Alina Călina, cadru didactic la Colegiul Universitar Spiru Haret. Generațiile de cursanți ale Colegiului, care au devenit absolvenții acestei calificări profesionale au fost din ce în ce mai motivate, mai doritoare de a învăța și de a ajuta oamenii. „Au evoluat pe parcursul celor trei ani de Colegiu, unii m-au făcut mândră și mi-au amintit de ce mi-am ales această meserie de profesor. Mereu am avut ceva de învățat, și ei de la mine, și eu de la ei.”

Iolanda MINEA, anul I la calificarea profesională Asistent Medical Generalist, își dorește să se implice și în activitățile de voluntariat care vor fi organizate de Colegiu împreună cu partenerii săi.

Erasmus+

Sesiune informativă online:

Parteneriate de cooperare Erasmus+ în domeniul educației și formării și tineretului

Participați la această sesiune de informare pe 31 ianuarie, între orele 14:30 și 17:30 CET, despre *Parteneriatele de cooperare Erasmus+ în domeniul educației și formării și tineretului* – prezentată de ONG-urile europene.

În această sesiune veți afla tot ce trebuie să știți despre acțiune, prioritățile politicii, procedura de aplicare, criteriile de eligibilitate și de atribuire și aspectele financiare ale finanțării. Organizațiile active în domeniul educației, formării și tineretului, care intenționează să aplice în calitate de „ONG european” la acest apel, sunt invitate să urmeze această sesiune. Evenimentul va fi disponibil doar prin streaming web.

Mai multe informații despre acțiune pot fi găsite în Ghidul programului Erasmus+ – secțiunea „Parteneriat de cooperare”, disponibil în toate limbile oficiale ale UE.

Vrei să fii ambasador de învățare? Bun venit pe scena învățării!

Hai și tu pe scena celor care au simțit emoțiile din proiectele europene de învățare. A celor care au fost voluntari, care au făcut practică într-o altă țară, care au studiat acolo. O scenă a profesorilor care învață de la alți profesori, a elevilor entuziasmați de ceea ce au descoperit, a lucrătorilor de tineret care cresc inițiative. O scenă cu emoții, cu informații, cu încredere, cu inspirație, cu acțiune. Hai în scenă, dacă te regăsești în ce ai citit.

VREI SĂ FII AMBASADOR?

Cine suntem noi?

ANPCDEFP, Agenția cu acronim complicat care gestionează Erasmus+ și Corpul European de Solidaritate în România

Ce căutăm?

Ambasadori de învățare: elevi, profesori, lucrători de tineret, studenți, voluntari. Oameni care au trăit direct experiența unui proiect european, care simt că așa au învățat și au crescut. Oameni dornici să dea mai departe povestea lor, împreună cu informații despre programele Erasmus+ și Corpul European de Solidaritate.

De ce o rețea de ambasadori?

Pentru că vrem ca oportunitățile programelor europene să ajungă la cât mai mulți oameni. Pentru că poveștile celor care au fost implicați în proiecte sunt autentice, pot inspira și motiva.

De ce să fii ambasador?

Răspunsul la această întrebare tu îl știi. Noi doar sperăm că e legat de faptul că și tu crezi în învățare, în valorile europene, în bucuria de a descoperi culturi și perspective și în responsabilitatea de a da mai departe. Sperăm că vrei să îi însoțești și pe alții în primii lor pași către Erasmus+ și Corpul European de Solidaritate.

Ce vei face ca ambasador?

Vei oferi informații de bază despre programele Erasmus+ și Corpul European de Solidaritate, pornind de la propria ta experiență. Vei putea să împărtășești aceste lucruri în diferite contexte și pe diferite canale:

în întâlniri cu persoane interesate de proiectele europene, online, în scris, prin filme, articole, podcast, pe Facebook și prin orice modalitate creativă care poate duce informația mai aproape de cei care au nevoie de ea.

Ce trebuie să faci?

1. Să completezi un scurt formular de înscriere. Se prelungește posibilitatea de a candida pe toată durata anului.
2. Să îți scrii **povestea** de învățare în context european în cca 700 de cuvinte (încearcă să răspunzi, în propriul tău stil, la întrebări precum: cum m-a transformat experiența din proiect? a avut mobilitatea mea impact asupra celor din jurul meu? ce vreau să transmit celorlalți? cum aș putea motiva pe cineva să încerce Erasmus+ sau Corpul European de Solidaritate?).
3. Să spui, într-un **video** de cel mult 1 minut, de ce vrei să fii ambasador.

Articolul/eseul și video-ul trebuie să ajungă la adresa comunicare.an@anpcdefp.ro. Video-ul poate fi trimis prin transfer sau ca link, după ce în prealabil a fost încărcat pe canalul tău de Youtube.

Un avantaj: dacă ai de spus o poveste de includere – adică dacă ai fost implicat într-un proiect european care a avut ca prioritate includerea persoanelor cu oportunități reduse sau care a creat resurse pe includere

Ce oferim?

O comunitate. Un cadru de învățare. Resurse. Oportunități de formare. Materiale. Vizibilitate. Climat pozitiv. Energie bună.

Deci? Vrei să fii ambasador? Hai în scenă!

Apelul rămâne în continuare deschis pentru întreaga perioadă a anului 2022.

A 24-a Conferință Internațională RSEP privind Economia, Finanțele și Afacerile

Revizuirea perspectivelor socio-economice (RSEP)

(Proceedings of RSEP Conferences au fost incluse în Web of Science™ Core Collection, Conference Proceedings Citation Index, Thomson Reuters/Clarivate Analytics.)

„A 24-a Conferință Internațională RSEP privind Economia, Finanțele și Afacerile” va avea loc în perioada 24-25 februarie 2022 în Austria.

Participanții își pot pregăti lucrări cu **temele**: • Contabilitate • Finanțe comportamentale • Finanțe corporative/Guvernare • Econometrie • Economia inovării • Economia educației • Economia mediului • Economii emergente • Studii energetice • Antreprenariat • Economie financiară • Economie de gen • Economia sănătății • Resurse umane • Organizație industrială • Economie internațională și Comerț, finanțe internaționale. Investiții • Economie islamică/Finanțe • Economia cunoașterii • Economia muncii • Creștere și dezvoltare • Macroeconomie • Management • Microeconomie • Marketing • Economie monetară • Economie politică • Economie publică • Studii regionale • Managementul riscurilor • Întreprinderi mici și mijlocii (IMM) • Politici Fiscale • Turism/Economia Turismului.

Conferința se va face online și on-site în format hibrid (Dacă situația Covid-19 o permite).

Termenul limită pentru trimiterea rezumatelor: 17 februarie 2022.

Termenul limită de depunere a lucrărilor complete: 18 februarie 2022.

Termenul limită de plată anticipată: 14 ianuarie 2022.

Termen limită de plată: 18 februarie 2022.

Pentru a trimite rezumatul: <https://rsepconferences.com/active-conference-sub-items/submit-here/>

POATE VĂ INTERESEAZĂ!

BURSELE PENTRU ELEVI

«Bursele de performanță și de merit stimulează competiția și învățarea și sunt destinate celor mai buni elevi. Pentru toți ceilalți elevi există burse de studiu, burse sociale, burse profesionale și bursa „Bani de liceu”!»

1. Cuantumul burselor a crescut de la valori derizorii în multe cazuri în anul 2020 (6 lei/lună sau 8 lei/lună) la 500 lei/lună bursa de performanță și 200 lei/lună bursa de merit. Întrebare: *UNDE este SCĂDEREA cuantumului burselor?*
2. Bugetul destinat burselor elevilor a crescut de 4 ori față de bugetul anului 2020 și cu 60% față de anul 2021. Întrebare: *UNDE este SCĂDEREA fondului de burse?*
3. Cei 347.000 de beneficiari estimați ai burselor de merit pentru anul 2022 sunt de 3 ori mai mulți în raport cu cei 123.472 de beneficiari ai burselor de merit din anul 2020. Întrebare: *UNDE este «tăierea» numărului de beneficiari ai burselor de merit?*

Până în anul 2020, inclusiv, bursele de performanță, de merit, sociale și de studiu au fost finanțate doar de la bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale. În anul școlar 2019-2020 suma alocată, exclusiv de către autoritățile administrației publice locale, pentru plata burselor elevilor, a fost de 270 milioane lei. Din datele colectate de către Ministerul Educației, numărul total de beneficiari a fost 233.754 (dintre care 123.472 de burse de merit).

Prin HG nr. 1.064/2020 s-a stabilit, pentru prima dată, pentru anul școlar 2020 - 2021, un cuantum minim al burselor de performanță, de merit, de studiu și de ajutor social de 100 lei pentru anul școlar 2020-2021. În aceeași Hotărâre de Guvern s-a stabilit pentru prima oară după anul 1989 că va fi asigurat de la bugetul de stat, din cote defalcate din TVA, cuantumul minim de 100 lei/lună, indiferent de tipul bursei. Ca urmare a acestor modificări, **anul 2021 a fost primul an în care s-au alocat fonduri de la bugetul de stat pentru plata burselor elevilor, acordate în baza art. 82 din Legea Educației. Suma alocată de la bugetul de stat a fost de 645,288 de milioane lei, numărul beneficiarilor fiind de 605.510 elevi.**

Prin HG nr. 1.094/2021 s-a stabilit un nou cuantum al burselor care vor fi acordate elevilor în anul școlar 2021-2022, diferențiat, pentru prima dată, în funcție de categoria de burse, astfel: **500 de lei pentru bursa de performanță, 200 lei pentru bursele de merit și cele de ajutor social și 150 de lei pentru bursele de studiu.**

Facem precizarea că până în anul 2020, inclusiv, au existat foarte multe burse în cuantum derizoriu/rușinos de 6 lei, 8 lei sau 10 lei/lună. Prima întrebare ar fi: **UNDE este SCĂDEREA cuantumului burselor?**

În anul 2022 a fost alocată, prin Legea bugetului de stat nr. 317/2021, suma de 1,031 miliarde lei din bugetul de stat, din sume defalcate din TVA (creștere de 60% față de execuția anului 2021). A doua întrebare ar fi: **UNDE este SCĂDEREA fondului de burse?**

De asemenea, pentru anii 2020-2021, din bugetul Ministerului Educației au fost asigurate integral plățile pentru bursele **Bani de liceu** (250 lei/lună) și **Bursa profesională** (200 lei/lună), iar în bugetul pe anul 2022 sunt cuprinse sumele necesare pentru plata acestora, respectiv **51,4 milioane lei** pentru 22.853 de beneficiari ai Programului **Bani de liceu** și **176,5 milioane lei** pentru 99.969 de beneficiari ai Programului **Bursa profesională**. Potrivit prevederilor legale, bursa de ajutor social se poate cumula cu bursa de performanță, cu bursa de merit sau cu bursa de studiu. Totodată, elevii cu cerințe educaționale speciale pot obține burse de studiu/merit/performanță/ajutor social, indiferent dacă beneficiază și de o măsură de protecție socială. Bursa profesională poate fi cumulată cu bursa de performanță sau cu bursa de merit.

Practic, bugetul burselor elevilor în anul 2022 este de 4 ori mai mare decât bugetul anului 2020. Ne întrebăm încă o dată: **UNDE este SCĂDEREA fondului de burse? Creșterea fondului de burse de aproape 4 ori între 2020 și 2022 nu este corelată în niciun fel cu afirmația conform căreia Guvernul dorește să micșoreze fondul de burse al elevilor.**

Numărul estimat de beneficiari pentru anul 2022 este de **537.477 de elevi**, din care **347.000 de burse de merit (prin luarea în calcul a plafonului de 9.50)** și 156.000 de burse de ajutor social. Precizăm că cei 347.000 de beneficiari estimați ai burselor de merit pentru anul

2022 sunt de **3 ori mai mulți** în raport cu cei 123.472 de beneficiari ai burselor de merit din anul 2020. Deci, a treia întrebare ar fi: **UNDE este «tăierea» numărului de beneficiari ai burselor de merit?**

Precizăm că, din datele transmise de către inspectoratele școlare, în anul școlar 2021-2022, rezultă că un număr de 753.400 de elevi, reprezentând 53% din numărul total de elevi eligibili pentru burse, au medii cuprinse în intervalul 8,50 și 10, dintre care 346.698 de elevi au avut medii peste 9,50, reprezentând 25% din numărul total de elevi eligibili.

Menționăm că **ordinul care stabilește noile criterii generale de acordare a burselor elevilor** a fost analizat în cadrul Comisiei de Dialog Social încă din data de 11 octombrie 2021. De altfel, chiar într-una dintre variantele propuse de reprezentanții elevilor în data 14.09.2021 se menționa acordarea burselor de merit pentru elevii care au obținut rezultate deosebite la învățătură, respectiv media generală între 9,50 și 10, nota 10 la purtare în anul anterior, respectiv în primul semestru al anului școlar pentru elevii aflați în clasa a V-a.

Precizăm că Ministerul Educației monitorizează în permanență evoluția și va realiza o analiză a rezultatelor obținute prin aplicare acestei măsuri de sprijin și stimulare a performanțelor elevilor putând propune, dacă va fi cazul, modificări ale criteriilor generale de acordare a burselor.

Totodată, reiterăm faptul că suma prevăzută cu această destinație în Legea bugetului de stat pentru anul 2022 va fi utilizată, în exclusivitate, pentru plata burselor elevilor.

Concluzie: „Oricât de mult ar fi promovată o informație falsă ea nu poate căpăta valoare de adevăr.”

Sorin Mihai CÎMPEANU,
Ministru Educației

FII VOCEA COLEGILOR
TĂI!

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

Modul de acordare a burselor a devenit un mister!

Începând cu data de 17 ianuarie 2022, prima zi a celui de-al doilea semestru din anul școlar 2022, au intrat în vigoare noile criterii generale de acordare a burselor pentru elevii din învățământul pre-universitar, aprobate prin Ordinul ministrului educației nr. 5870/2021. Pe parcursul acestei săptămâni, elevii reprezentanți din toată țara au fost sesizați de zeci de elevi, părinți și profesori cu privire la faptul că există probleme de interpretare ale noilor prevederi legale în teritoriu și, astfel, fiecare unitate de învățământ acordă burse conform propriilor interpretări asupra noului ordin.

Consiliul Național al Elevilor a încercat în repetate rânduri să ia legătura cu reprezentanții Ministerului Educației pentru a solicita transmiterea unor clarificări cu privire la modalitatea de acordare a burselor școlare în teritoriu, în așa fel încât să fie oferite răspunsuri la întrebările legitime pe care o țară întreagă și le pune, însă Ministerul Educației evită dialogul cu reprezentanții elevilor pe această speță. Condamnăm cu fermitate atitudinea lipsită de interes cu care Ministerul Educației tratează subiectul acordării burselor școlare, deși reprezentanții acestei instituții trebuie să se asigure că actele normative sunt complet înțelese de persoanele responsabile de implementarea lor în teritoriu, înainte ca modificările legislative să intre în vigoare.

În acest sens, solicităm cu fermitate Ministerului Educației să transmită de urgență către inspectoratele școlare din țară și către toate unitățile de învățământ pre-universitar clarificări cu privire la modalitatea de acordare a burselor de merit și de ajutor social, în așa fel încât noile criterii să fie aplicate

unitar. Printre cele mai frecvente nelămuriri ale celor care au luat legătura cu structura noastră, se numără: • clarificarea mediei în baza căreia se acordă bursa de merit în semestrul al II-lea al anului școlar, cu referință la anul școlar trecut sau la media primului semestru; explicația sintagmei „revizuite semestrial”; • bursa de ajutor social oferită elevilor din mediul rural, care sunt școlarizați într-o altă localitate decât cea de domiciliu nu este condiționată de venitul familiei, dar multe școli interpretează eronat această prevedere; • elevii care nu s-au încadrat în primul semestru al anului școlar în criteriile de acordare a bursei de ajutor social pot solicita acest tip de burse începând cu cel de-al doilea semestru, dar, de asemenea, acest lucru nu este clar stipulat și creează confuzii.

În cazul în care modalitatea de acordare a burselor nu va fi clarificată în timp util, vom fi cu toții martorii unui haos generat exclusiv din vina Ministerului Educației, în care mii de elevi care ar putea beneficia de burse ar putea fi privați de acest drept din cauza unor interpretări greșite ale prevederilor legale în vigoare.

„După ce ordinul de acordare a burselor școlare a fost modificat în mijlocul anului școlar, atitudinea Ministerului Educației la acest moment este absolut cinică - refuză să clarifice anumite aspecte lacunare, iar școlile decid după cum cred de cuviință, de frica unei inspecții a Curții de Conturi! Solicităm de urgență publicarea unui ghid accesibil pentru elevi, profesori și părinți, care să aducă lămuriri cu privire la acordarea burselor!”, a declarat Silviu Morcan, președintele Consiliului Național al Elevilor.

Bacalaureat 2022

– calendarul simulărilor și examenului de BAC

CALENDAR BACALAUREAT 2022

Simulările la examenul de Bacalaureat 2022 vor avea loc în perioada 28-30 martie, a confirmat pentru HotNews.ro secretarul de stat în Ministerul Educației Sorin Ion. Ordinul de ministru în acest sens nu a fost însă publicat încă.

Când au loc simulările la Bacalaureat 2022

- Simulare Limba și literatura română – 28 martie 2022
- Simulare Disciplina obligatorie a profilului - Matematică sau Istorie – 29 martie 2022
- Simulare Disciplina la alegere a profilului (precum Biologie, Geografie, Logică etc) – 30 martie 2022
- Simulare Limba maternă – 31 martie
- Afișarea rezultatelor – 14 aprilie (aceeași dată ca și la simularea la Evaluarea Națională)

Având în vedere că vor fi publicate teste de antrenament la Evaluarea Națională 2022 (confirmate momentan doar la proba de Limba română), este de așteptat ca acestea să înceapă să fie publicate și pentru examenul de bacalaureat.

Sesiunea iunie-iulie

- 23-27 mai 2022 – Înscrierea candidaților la prima sesiune de examen
- 27 mai 2022 – Încheierea cursurilor pentru clasa a XII-a/a XIII-a
- 6-8 iunie 2022 - Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română – proba A
- 8-9 iunie 2022 - Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă – proba B
- 9-10 iunie 2022 - Evaluarea competențelor digitale – proba D
- 13-15 iunie 2022 - Evaluarea competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională – proba C
- 20 iunie 2022 - Limba și literatura română – proba E.a) – proba scrisă
- 21 iunie 2022 - Proba obligatorie a profilului – proba E.c) – proba scrisă
- 22 iunie 2022 - Proba la alegere a profilului și specializării – proba E.d) – proba scrisă
- 23 iunie 2022 - Limba și literatura maternă – proba E.b) – proba scrisă
- 27 iunie 2022 - Afișarea rezultatelor la probele scrise (până la ora 12.00) și depunerea contestațiilor în intervalul orar 12.00-18.00
- 28-30 iunie 2022 - Rezolvarea contestațiilor
- 1 iulie 2022 - Afișarea rezultatelor finale

Sesiunea august - septembrie

- 18-25 iulie 2022 - Înscrierea candidaților la a doua sesiune de examen, inclusiv a candidaților care au promovat examenele de corigențe
- 16 august 2022 - Limba și literatura română – proba E.a) – proba scrisă
- 17 august 2022 - Proba obligatorie a profilului – proba E.c) – proba scrisă
- 18 august 2022 - Proba la alegere a profilului și specializării – proba E.d) – proba scrisă
- 19 august 2022 - Limba și literatura maternă – proba E.b) – proba scrisă
- 22-23 august 2022 - Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română – proba A
- 24 august 2022 - Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă – proba B
- 25 august 2022 - Evaluarea competențelor digitale – proba D
- 26 și 29 august 2022 - Evaluarea competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională – proba C
- 31 august 2022 - Afișarea rezultatelor la probele scrise (până la ora 12:00) și depunerea contestațiilor (orele 12:00-18:00)
- 1-2 septembrie 2022 - Rezolvarea contestațiilor
- 3 septembrie 2022 - Afișarea rezultatelor finale (HotNews.ro)

VITRALII

VITRALII

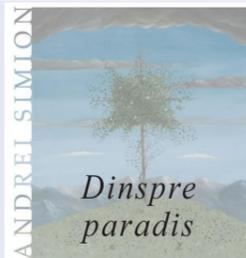
Avantajele Sindromului Stockholm

Mai întâi au fost romanii. De la ei am învățat cum e să iei bătaie și apoi să te bucuri. După vreo două bătaii mai zdravene, așa, cât să dea bine în recenziiile cronicarilor, dar și ca urmare a unor porniri ancestrale spre delațiune și trădare, am rezolvat problema. Strămoșii, câți mai rămăseseră, n-au fugit în munți cum s-ar crede, ci au legat prietenii trainice cu aprigii vizitatori. Doamnele mai ales, fascinate de moda de la Roma, dar și de faptul ieșit din comun că bărbații romani făceau foarte des baie și, consumând vin în exces, erau tot timpul extrem de simpatici și de bine dispuși, s-au lăsat cucerite fără prea mari remușcări. Înainte ca lumea să afle, înainte ca acolo unde se ridică acum frigurosul Stockholm să se fi construit măcar o colibă din bolovani și niue, pe meleagurile noastre se înregistrau primele cazuri de sindrom care îi poartă numele. Din asta ne-am ales, totuși, cu ceva: limba neasemuit de frumoasă pe care o vorbim. Mai departe, în perioada năvălirilor barbare, a fost un pic mai bine. Nu ne-am lăsat chiar călcați în picioare, molima părea să fie ținută sub control. Asta nu i-a oprit pe unii dintre migratori să afirme câteva secole mai târziu că, de fapt, din cauza nenorocitului de sindrom, nici nu suntem ceea ce spunem că suntem. Adică, zic ei, am fi un fel de populație balcanică de origine iliră, o mână de păstori vlahi care au migrat prin secolul al XIII-lea în nordul Dunării unde au început, așa, din senin, să vorbească latina vulgară. Uită să ne spună de la cine au învățat-o, dacă întregul areal era ocupat – o spun tot ei – de populații slave, fino-ugrice, cumane sau turcice. Mă rog, câte bordeie, atâtea teorii.

Evul Mediu a venit cu una dintre cele mai clare manifestări ale sindromului Stockholm. Ce altceva poate însemna celebra zicală *Capul plecat, sabia nu-l taie?* Cum altfel ne-am putea explica caftanul, pupatul imineilor, tuiurile și veșnicile temenele către Poarta de la Răsărit? E adevărat, ăștia ne dădeau chitanță pentru tot ce luau cu anasăna. Mai târziu, am continuat să ne simțim bine când eram certați de vremelnicii mai-mari ai lumii. Războaiele au trecut peste noi ca apa peste pietre. Am rămas pe loc, dar din ce în ce mai săraci, mai puștii, mai tăvăliți prin tină. Din când în când, facem stânga-mprejur și ne închinăm spre alte zări. Apoi iar ne răsucim, în funcție de cum bate vântul. Unii susțin că asta nu e *sindrom Stockholm*. E vorba despre tenacitatea, nemăsurata răbdare, falsa supușenie și șiretenia națiunilor mici, singurele trăsături care le-au permis supraviețuirea în tumultul vremurilor. Și nu s-au manifestat numai la noi. Se poate! La scară istorică lucrurile sunt mult mai complexe. Suntem cu toții de acord că, de cele mai multe ori, compromisul este de preferat vitejiei, dacă miza este supraviețuirea. Dacă nu poți cu spada, atunci trebuie să încerci să te înțelegi cu vrăjmașul prin vorbe cu grijă alese. Mai lași de la tine, se mai face el că nu vede, c-o fi, c-o păți, iese ceva până la urmă.

Revenind în zilele noastre, nu știu ce să spun. Să o luăm inginereste, pornind de la simptomele ciudatului sindrom, descrise în dicționarul medical: victimele manifestă sentimente negative față de poliție și autorități, atitudine pasivă, alternanța izbucnirilor violente cu stările de resemnare, atrofierea instinctului de conservare, simpatia față de cel care îți provoacă suferință, tendința de a fi de partea celui care îți face rău, acceptarea realității, paralizarea voinței de a lupta pentru a te salva. Păi, nu vă sună cunoscut? Parcă ne-am privi în oglindă. Cum altfel se poate explica starea perpetuă de acceptare a tot ceea ce ni se spune, încrederea în oameni care nu dau doi bani pe noi, lipsa oricărei forme de protest. Și nu numai aici, în ograda noastră. Peste tot în lume e la fel. Acceptăm răul ca și cum asta ar fi ordinea firească a lucrurilor. Ca orice etapă istorică, asta nu poate dura la nesfârșit. Știți, nu numai mămăliga explodează. Se pare că și gulașul și piroștile, și pizza, și hamburgerii, ba chiar și rafinatul foie-gras stau să dea pe-afară din oală. Totuși, *sindromul Stockholm* are și câteva avantaje: te face să înțelegi că tu ești victima, iar celălalt agresorul, îți dă țaria de a accepta compromisul și, foarte important, te învață cum să supraviețuiești atunci când totul e pierdut. Nu, nu e un sindrom, nu e o boală. E un mod de viață.

Dragoș CIOCĂZAN

• În perioada 22 ianuarie-15 februarie 2022, la *Galleria 28* din Timișoara, str. Constantin Brâncoveanu nr. 28, va putea fi vizitată, respectând normele de prevenire a pandemiei de coronavirus, de luni până sâmbătă, expoziția de pictură *Dinspre paradis*, semnată Andrei Simion, expoziție organizată de *Galleria 28*, în parteneriat cu Grupul *Noima* și curatoriată de Maria Pașc. Programarea pentru vizitare se face la numărul de telefon 0040(0)722 503 028 sau pe e-mail galleria28@gmail.com. Despre expoziția *Dinspre paradis*, Maria Pașc notează: „Paradisul este asemănat de Jorge Luis Borges cu o bibliotecă; Paul Gherasim îndeamnă să vedem pictura mai puțin ca obiect și mai mult ca pagini scrise. În fața paginilor lui Andrei Simion, parcă îți fuge pământul de sub picioare, într-atât de mult sunt impregnate de imagini simbolice având ca temă sacral. Andrei Simion, pictorul, nu caută în scriere umorile proprii, efortul său este de a lăsa să se scrie prin el spontaneitatea gândurilor, fără incursiuni psihologice. A da expresie unei lucrări înseamnă a-i da suflet, a face să iradiază din ea o prezență subtilă. Andrei izbuște! Compensează prin preaplul sufletului său neajunsurile realului. Lucrările tânărului pictor îți dau o bucurie a ideilor care nu poate fi ținută în frâu de nicio disciplină academică. Pânzele lui sunt acoperite de gustul expansiv al unei fluviale voințe de comunicare. Natura din picturile sale se înfățișează cu o căldură tainică, grăitoare, având o existență virginală. Fiecare subiect capătă o valoare mistică, arborii, florile, dealurile. Aceste subiecte se ordonează într-un univers în care gingășia este totodată simplitate fundamentală cuprinzătoare. Universul lui Andrei Simion se desfășoară dinaintea ochilor noștri, capabil să bucure înainte de a înțelege și să înțeleagă fără nevoia să definească”.

Brățară spiralică dacică din argint – printre comorile Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca

George V. GRIGORE

Una dintre piesele de referință din colecția de artefacte de epocă dacică aflate în patrimoniul *Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei* din Cluj-Napoca este reprezentată de *brățara spiralică de argint*. Piesa a fost descoperită întâmplător la începutul secolului XX în Transilvania, fără a se cunoaște precis localitatea. Brățara - asemănătoare întru totul celor de aur descoperite prin braconaj arheologic în secolul XXI - are forma unei tije cu profil circular ale cărei capete sunt aplatizate și bogat ornamentate. Astfel, ambele extremități au un decor împărțit în trei registre: o protomă zoomorfă (sunt relativ ușor de observat ochii și botul), o coamă ornamentată cu motive geometrice simple (linii și cercuri), urmată de șapte palmete (sau șapte frunze ca șapte vieți, purtată de un înțelept (preot - conducător) considerat a avea șapte vieți în materie, simbol al reîncarnării posibile, a nemuririi). „Cu toate că brățara a fost ruptă, cel mai probabil încă din antichitate, și că la restaurarea modernă nu au fost integrate toate fragmentele descoperite, prin prisma analogiilor cu exemplarele întregi se poate spune că lungimea desfășurată a tije de argint trebuie să fi avut peste doi metri. Piesa, realizată dintr-un argint de bună calitate, are o greutate, în prezent, de 359 grame”, a declarat Răzvan Mateescu, muzeograf în cadrul MNIT. Potrivit unei statistici recente, pentru mediul dacic sunt documentate peste 30 de brățări din argint de acest tip. Lor li se adaugă exemplarele din aur, aflate în capitala regatului, la Sarmizegetusa Regia. Dacă specialiștii converg în a le considera drept obiecte de prestigiu, destinate aristocrației, opiniile lor variază în privința purtării lor de femei sau de bărbați (nu poate fi exclusă nici una dintre variante), după cum nici zona corpului pe care erau prinse nu este sigură (totuși, se pare că ele erau purtate pe braț). *Brățările spiralice de argint și de aur se numără între cele mai importante și expresive forme de manifestare a civilizației dacice, în perioada sa clasică (secolul I î.Hr. - sec.I d.Hr.)*. Piesa este inclusă în expoziția „*Incursiuni dacice în spațiul virtual*” care se poate vizita în clădirea principală a *Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei*, a mai spus muzeograful clujean.

Surse: cluj24.ro; mnit.ro

Invitații în lumea artelor plastice

Descoperirea unui om, a unui artist adevărat, descoperirea unei povești emoționante...

Vă rog să vă prezentați.

Țin să vă spun că sunt onorată! Mă numesc Maria Loredana Cristea, am 38 de ani, sunt din Rm. Vâlcea. De profesie sunt, în primul rând, mamă; cu normă întreagă! Profesia mea de bază este inginer tehnolog, profesie la care am renunțat pentru a fi cât mai aproape de puil meu, Andu! Nu regret nicio secundă alegerea făcută, deoarece am avut privilegiul să-l văd cum crește sub ochii mei, am trăit cele mai frumoase momente din viața. Chiar dacă viața nu a fost întotdeauna roz, eu îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru tot! Consider că fiecare lucru, bun sau mai puțin bun, de care avem parte, vine exact atunci când trebuie, pentru a ne trezi la realitate.

De ce pictura și nu muzica?

Muzica îmi dă o stare de bine când o ascult, însă pictura mă face să uit de mine, de problemele de zi cu zi. De când am descoperit această pasiune, viața mea s-a schimbat și nu îmi pot imagina viața fără culoare. Sunt la început de drum, pictez de la începutul anului 2021 și pictez datorită băiețelului meu, care, împreună cu soțul meu sunt cei mai mari susținători, dar și critici ai mei. Pictez datorită lui, deoarece el a fost cel care mi-a dat primul impuls, jucându-ne amândoi cu pensula am descoperit că ador culorile, am simțit că în sfârșit mi-am găsit liniștea aceea interioară de care aveam nevoie. Am început să mă documentez pe internet și Dumnezeu mi-a scos în cale un artist deosebit, cu un suflet mare, George Tanasă, de la care am învățat foarte mult, prin cursurile susținute online pe Facebook. Îi sunt recunoscătoare și îi voi fi toată viața! Datorita lui am avut ocazia să particip la prima mea expoziție, care a avut loc la Bacău, împreună cu alți artiști independenți, ceea ce la începutul anului nici nu visam. Țin să îi mulțumesc din nou și din nou și pe aceasta cale!

Un artist valoros, Maria
Loredana CRISTEA:
*Transpun trăirile
și sentimentele pe pânză*

Ce teme preferați? Lucrări pe dimensiuni mai mici ori mai mari?

Încă nu mi-am dat seama ce prefer; îmi place mult să pictez flori și peisaje, natura statică mi se pare învăluită în mister, și asta mă provoacă, portretele nu mă atrag momentan. Sunt într-o continuă descoperire, încă sunt uimită la fiecare lucrare pe care o realizez, sincer încă nu îmi vine să cred că pot să pictez. Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru darul acesta! De fiecare dată când încep o pictură, îmi transpun toate trăirile și sentimentele pe pânză... Am început cu lucrări mici și treptat am trecut la cele mai mari și pot spune că le iubesc pe fiecare în parte. Fiecare lucrare este parte din sufletul meu!

Ce ne puteți spune despre dumneavoastră dincolo de dimensiunea artistică?

Sunt un om simplu, cu credință în Dumnezeu și îi sunt recunoscătoare pentru tot! Dumnezeu are planuri mărețe pentru fiecare dintre noi, trebuie doar să credem în El! Iubesc natura, cu tot ce ne înconjoară, iubesc sinceritatea și oamenii simpli. Sunt sensibilă, uneori poate prea sensibilă, însă așa sunt eu!

Unde vă vedeți peste un deceniu?

Nu știu, cred că Dumnezeu îmi va ghida pașii întotdeauna. Îmi doresc să fiu sănătoasă, atât eu cât și familia mea, și să pictez în fiecare zi.

Vă mulțumesc mult! Vă rog să adresați câteva cuvinte celor care vă urmăresc.

În primul rând, vreau să îi mulțumesc soțului meu, care a fost cel care m-a susținut și încurajat mereu, băiețelului meu, fără de care nu aș fi reușit să îmi dau seama de talentul meu, și tuturor celor care au fost alături de mine. Fiecare like, mesaj, comentariu mi-a dat încredere în mine să merg mai departe. Am avut mereu oameni dragi alături de mine și nu voi uita niciodată! Sunteți minunați! Să fiți sănătoși să ne putem bucura împreună de ceea ce voi reuși să realizez în continuare pe pânză! Doamne ajută! Vă mulțumesc tuturor!

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadesaculturalasisportiva.wordpress.com>

CETĂȚEAN EUROPEAN

Reprezentanța UE în România informează:

Noul Bauhaus european

- Pe 18 ianuarie au început înscrierile pentru premiile Noul Bauhaus european ediția din 2022.

În urma succesului primelor premii, pentru care s-au primit peste 2 000 de candidaturi anul trecut, ediția din 2022 va celebra noi exemple inspiratoare de transformări pe care inițiativa își propune să le aducă în viețile noastre, în spațiile în care trăim și în experiențele noastre de zi cu zi. La fel ca în prima ediție, premiile Noul Bauhaus european pe 2022 vor recompensa ideile tinerelor talente, precum și proiecte existente pentru sustenabilitate, incluziune și estetică, ce aduc Pactul verde european în rândul oamenilor și al comunităților locale.

Premiile se vor acorda proiectelor și ideilor care contribuie la crearea unor locuri frumoase, sustenabile și incluzive, fiind încadrate în patru categorii:

- reconectarea cu natura;
- recăștigarea unui sentiment de apartenență;
- prioritizarea locurilor și a persoanelor care au cea mai mare nevoie;
- stimularea unei gândiri integrate, pe termen lung și care ține seama de ciclul de viață în ecosistemul industrial.

Categoriile reflectă cele patru axe tematice de transformare ale noului Bauhaus european. Acestea au fost identificate în cadrul etapei de proiectare în comun a inițiativei, cu participarea a mii de oameni și de organizații care au contribuit cu punctele de vedere și experiențele lor. Candidaturile vor fi examinate ținând seama de cele trei valori esențiale ale inițiativei: sustenabilitate, estetică și incluziune. Candidații din toate statele membre, precum și din întreaga lume, sunt încurajați să își depună candidatura atât timp cât proiectele/ideile lor sunt localizate în Uniunea Europeană.

Fiecare categorie conține două componente de concurs paralele:

- premiile Noul Bauhaus european – pentru exemple existente finalizate în ultimii doi ani și
- Staruri în devenire ale Noului Bauhaus european – pentru concepte sau idei prezentate de tineri creatori, în vârstă de cel mult 30 de ani.

Pe lângă cele 16 premii acordate de juriu (un câștigător și un ocupant al locului doi pentru fiecare categorie și componentă), două premii suplimentare vor fi selectate printr-un vot public din rândul candidaturilor din top. În total, 18 câștigători vor primi sumele premii de până la 30 000 EUR, precum și un pachet de comunicare, ce îi va ajuta să își dezvolte și să își promoveze ulterior inițiativele.

Candidaturile se primesc până la data de **28 februarie 2022, orele 19:00 CET**. Sunt bineveniți candidații de toate naționalitățile și din toate mediile, atât timp cât conceptele, ideile și proiectele lor sunt dezvoltate sau localizate fizic în UE.

Context

Noul Bauhaus european este un proiect economic, cultural și de mediu, menit să îmbine designul, sustenabilitatea, accesibilitatea, caracterul abordabil și investițiile pentru a contribui la realizarea Pactului verde european.

Lansat de președinta von der Leyen cu ocazia discursului său din 2020 privind starea Uniunii, noul Bauhaus european a fost proiectat în comun cu mii de oameni și de organizații din întreaga Europă și din afara ei.

În septembrie 2021, inițiativa a trecut de la faza de proiectare în comun la rezultate, prin intermediul unei comunicări a Comisiei care prevedea acțiuni politice și finanțare pentru a transforma inițiativa în realitate.

Protecția consumatorilor împotriva recenziilor înșelătoare: 55 % dintre site-urile web verificate încalcă legislația UE

- Pe 20 ianuarie, Comisia Europeană și autoritățile naționale de protecție a consumatorilor au publicat rezultatele unei verificări („sweep”) la nivelul UE a site-urilor web cu privire la recenziile online ale consumatorilor.

Sub coordonarea Comisiei, autorități din 26 de state membre, inclusiv România, și respectiv din Islanda și din Norvegia au verificat 223 de site-uri web importante, pentru a constata dacă există recenzii înșelătoare ale consumatorilor.

Aproape două treimi din magazinele și piețele online, site-urile de rezervări, motoarele de căutare și site-urile de servicii de comparare analizate au generat îndoeli cu privire la fiabilitatea recenziilor: pe 144 dintre cele 223 de site-uri verificate, autoritățile nu au putut confirma că respectivii comercianți au depus suficiente eforturi pentru a se asigura că recenziile sunt autentice, și anume că au fost postate de consumatori care chiar au utilizat produsul sau serviciul pe care l-au evaluat.

Alte constatări în urma verificării site-urilor web cu privire la recenziile online:

- **104 dintre cele 223 de site-uri examinate nu informează consumatorii cu privire la modul în care se colectează și prelucrează recenziile.** Numai 84 de site-uri fac astfel de informații accesibile consumatorilor chiar pe pagina de opinie, în timp ce restul le menționează cu „caractere mici”, de exemplu în secțiunea de termeni și condiții juridice.

- **118 site-uri nu conțineau informații cu privire la modul în care se previn recenziile false.** În aceste cazuri, consumatorii nu

au posibilitatea de a verifica dacă recenziile au fost scrise de consumatori care au utilizat efectiv produsul sau serviciul.

- **176 dintre site-urile web nu menționează faptul că recenziile stimulate** (care sunt recompensate financiar, de exemplu) **sunt interzise prin politicile lor interne sau, dacă nu este cazul, nu menționează în ce mod site-urile se asigură că există o indicație că recenziile sunt stimulate.**

Autoritățile de protecție a consumatorilor au concluzionat că cel puțin 55 % dintre site-urile web verificate ar putea încălca Directiva privind practicile comerciale neloiale, conform căreia consumatorilor trebuie să li se prezinte informații veridice care să le permită să aleagă în cunoștință de cauză. Autoritățile au avut îndoeli și cu privire la restul de 18 %.

Etapile următoare

Autoritățile naționale vor contacta comercianții în cauză pentru a-și rectifica site-urile web și, dacă este necesar, pentru a iniția acțiuni de asigurare a respectării legislației în conformitate cu procedurile lor naționale. Comisia va continua să colaboreze cu rețeaua CPC (rețea de autorități publice însărcinate cu aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului) cu privire la această chestiune importantă și va sprijini autoritățile naționale în acțiunile lor de asigurare a respectării legislației.

Raportul final și documentul de lucru al serviciilor Comisiei care îl însoțește identifică potențialele preocupări în materie de concurență pe piețele în creștere rapidă ale produselor și serviciilor legate de internetul obiectelor din Uniunea Europeană. Documentele publicate prezintă constatările Comisiei, care țin seama de observațiile primite în cadrul consultării publice cu privire la raportul preliminar din iunie 2021 și confirmă concluziile raportului preliminar publicat în iunie 2021. Observațiile includ contribuții din partea părților interesate, cum ar fi principalii actori ai internetului obiectelor destinat consumatorilor, producătorii de dispozitive inteligente, furnizorii de servicii de conținut creativ, asociațiile sau operatorii de telecomunicații.

Principalele constatări ale anchetei sectoriale privind internetul obiectelor destinat consumatorilor se referă la următoarele elemente, menționate și în raportul preliminar: (i) caracteristicile produselor și serviciilor legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor, (ii) caracteristicile concurenței pe aceste piețe, (iii) principalele domenii de preocupări potențiale exprimate de părțile interesate în legătură cu funcționarea actuală a piețelor internetului obiectelor destinat consumatorilor, precum și cu perspectivele de viitor.

Caracteristicile produselor și serviciilor legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor

Constatările anchetei sectoriale indică faptul că internetul obiectelor destinat consumatorilor crește rapid și devine tot mai mult o parte a vieții noastre de zi cu zi. În plus, există o tendință de creștere a disponibilității asistenților vocali ca interfețe pentru utilizatori, care permit interacțiunea cu alte dispozitive inteligente și servicii legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor.

- Comisia Europeană a publicat pe 20 ianuarie, rezultatele anchetei sale sectoriale în domeniul concurenței privind internetul obiectelor destinat consumatorilor (IoT).

Caracteristicile concurenței pe piețele produselor și serviciilor legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor

Majoritatea părților interesate care au participat la ancheta sectorială indică faptul că unul dintre principalele obstacole în calea intrării pe piață sau a extinderii în acest sector este costul investițiilor în tehnologie, care sunt foarte ridicate pe piața asistenților vocali. O altă barieră importantă în ceea ce privește intrarea pe piață este situația concurențială, un număr mare de părți interesate raportând dificultăți în a concura cu întreprinderi integrate pe verticală care și-au construit propriile ecosisteme în cadrul sectorului internetului obiectelor destinat consumatorilor și în afara acestuia (de exemplu, Google, Amazon sau Apple). Întrucât acești actori furnizează sistemele de operare a dispozitivelor inteligente și mobile cel mai des utilizate, precum și principalii asistenți vocali, ei determină procesele de integrare a dispozitivelor și serviciilor inteligente într-un sistem de internet al obiectelor destinat consumatorilor.

Principalele domenii care pot genera preocupări

Părțile interesate și-au exprimat îngrijorarea cu privire la următoarele domenii:

1. Anumite **practici de exclusivitate și de legare** în legătură cu asistenții vocali, precum și practici care limitează posibilitatea de a utiliza asistenți vocali diferiți pentru același dispozitiv inteligent.
2. Poziția asistenților vocali și a sistemelor de operare a dispozitivelor inteligente în calitate de **intermediari** între utilizatori, pe de o parte, și dispozitivele inteligente sau serviciile legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor, pe de altă parte. Această poziție, combinată cu rolul lor cheie în generarea și colectarea datelor, le-ar permite să controleze relațiile cu utilizatorii. În acest context, părțile interesate și-au exprimat, de asemenea, îngrijorarea cu privire la facilitatea descoperirii și la vizibilitatea serviciilor lor legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor.
3. Accesul extins al furnizorilor de asistenți vocali la **date**, inclusiv la informații privind

Politica antitrust

interacțiunile utilizatorilor cu dispozitive inteligente ale terților și cu servicii legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor. Părțile interesate consideră că accesul la volume mari de date și acumularea unor cantități mari de date le permit furnizorilor de asistență vocală să își îmbunătățească poziția pe piață și să își exercite mai ușor influența pe piețele adiacente.

4. Lipsa de interoperabilitate în sectorul internetului obiectelor destinat consumatorilor, din cauza prevalenței tehnologiei brevetate, care conduce uneori la crearea unor „standarde de facto”. În special, se pare că un număr de furnizori de asistenți vocali și de sisteme de operare controlează în mod unilateral procesele de interoperabilitate și de integrare și sunt capabili să limiteze funcționalitățile dispozitivelor inteligente și ale serviciilor legate de internetul obiectelor destinat consumatorilor ale terților, în raport cu propriile lor dispozitive și servicii.

Acțiuni întreprinse în urma anchetei sectoriale

Informațiile colectate în contextul anchetei sectoriale privind internetul obiectelor destinat consumatorilor vor oferi orientări pentru activitatea viitoare a Comisiei în materie de asigurare a respectării normelor și de reglementare. Orice măsură de asigurare a respectării normelor în materie de concurență în urma anchetei sectoriale ar trebui să se bazeze pe o evaluare de la caz la caz. În plus, concluziile care decurg din ancheta sectorială vor sta la baza activității viitoare a Comisiei de punere în aplicare a strategiei sale digitale. Mai precis, constatările acestei anchete sectoriale vor contribui, de asemenea, la dezbaterile legislative în curs privind propunerea Comisiei referitoare la *Actul legislativ privind piețele digitale*.

În plus, anchetele sectoriale de acest tip pot stimula întreprinderile să își revizuiască practicile comerciale. În acest context, Comisia ia act de recenta revizuire de către Amazon a unora dintre condițiile dintre întreprinderi aplicabile serviciilor sale automate și inteligente de reînnoire a comenzilor de produse.

Nicolae TITULESCU – 140

Nicolae MAREȘ

Carol al II-lea – Nicolae Titulescu^[1]

La 29 august 1936, în urma unei remanieri guvernamentale a cabinetului condus de Gheorghe Tătărescu, Nicolae Titulescu a fost eliberat din funcția de ministru al Afacerilor Străine^[2] sau, cum spunea scriitoarea-diplomat Elena Văcărescu, alungat din postul în care meritocrația a fost la ea acasă. El a fost înlocuit cu colegul său de guvern, Victor Antonescu, și el cu state vechi în diplomație. După mărturia lui Nicolae Iorga, la numai câteva zile de la debarcare, la 2 septembrie 1936, Ion Incuțel, fost ministru de Interne și, din 29 august 1936, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, i-a relatat „cum s-a produs schimbarea ministerială cu înlăturarea lui Titulescu”, explicându-i că „se căuta de mult desfacerea de dânsul. Dar trebuia o situație care să nu-i dea o platformă”^[3]. Sugestia marelui istoric, care nu era unul dintre admiratorii lui Titulescu, a fost următoarea: „Îi spun că măcar trebuie să se facă gluma de a-l ruga să intre în partidul care-și cerea un guvern strict omogen. Regretă că nu s-au gândit...”^[4]. Asemenea afirmații verosimile sunt tot mai numeroase în legătură cu ascensiunea glorioasă pe tronul României a monarhului. Clar că în aspirațiile sale totalitare controversatul rege se simțea eclipsat de manifestările și succesul diplomatic al lui Titulescu. Și nu doar din aceasta cauză regele era dezamăgit. Supărarea cea mai mare i-o producea atitudinea critică a ministrului față de camarila regală și față de Elena Lupescu. Este îndeobște cunoscut că după revenirea de la Montreux, în 11 iulie 1936, Nicolae Titulescu și-a prezentat demisia, printr-o scrisoare (transmisă, în copie, și regelui). El își explica gestul prin faptul că „de câțiva timp încoace, diferite fapte interne mi-au arătat foarte clar că nu mai pot rămâne răspunzător pentru evoluția politicii noastre externe pe baza principiului ei esențial, adică buna înțelegere cu toate națiunile, fără distincție. Dimpotrivă, ele mi-au arătat că nici măcar nu-mi pot asuma responsabilitatea menținerii rezultatelor obținute până acum”^[5]. „Sunt român – preciza Titulescu –, născut din părinți români, crescut la școala lui Take Ionescu și Vintilă Brătianu și, prin urmare, naționalismul românesc este pentru mine o dogmă, atât în interiorul țării, cât și în afară. De aceea, cer ca nimeni din afara țării să nu se amestece în treburile noastre interne și ca principiile directe ale politicii noastre interne să fie pur românești”. Titulescu i-a spus primului ministru Gheorghe Tătărescu, unealtă docilă a monarhului, că preocuparea sa a fost de a „rămâne fidel tratatelor noastre de alianță, dar și de a stabili cele mai bune relații posibile cu toți vecinii noștri, menținând, desigur, integritatea noastră teritorială și interesele naționale, că el nu a încheiat vreun tratat de asistență cu U.R.S.S.”, respectiv, nu și-a „asumat niciodată un angajament privind trecerea armatelor sovietice prin teritoriul românesc, o asemenea chestiune nefiind nici măcar discutată vreodată”.

În lucrarea sa memorialistică intitulată *Politica externă a României (1937)*, la care ne referim în continuare, Nicolae Titulescu recunoaște că Tătărescu, Incuțel și, mai ales, Victor Antonescu au insistat să își retragă demisia, ajungându-se la semnarea cunoscutei minute din 14 iulie 1936, prin care cei trei au exprimat aprobarea față de politica externă dusă de șeful Externelor. Că Gheorghe Tătărescu lucra la două capete se constată din memoriul transmis de acesta regelui Carol al II-lea, la 11 iulie 1936, în care, din perspectiva sa de Prim Ministru, dacă Titulescu demisionează, aceasta nu se datorează unui conflict între cei doi, ci unor stări de fapt care trec dincolo de contingențele trecătoare. Iar după remanierea din 29 august 1936 – tot el să constate că „în situația greu de suportat pe care și-a creat-o dincolo de hotare d. Titulescu personal, prin atitudini și exagerări a căror răspundere nu o poate împărți cu nimeni: conflicte cu oficialitatea și opinia publică italiană; conflicte cu oficialitatea și opinia publică poloneză, conflicte cu o parte din opinia publică franceză; înăsprire de raporturi chiar cu unii din conducătorii politici ai țărilor aliate și prietene – toate aceste fapte au creat domnului Titulescu o atmosferă de împotrivire, în care acțiunea domniei sale nu se mai poate desfășura în voie și care îi oferă uneori momente foarte penibile. Ultimul incident avut cu presa italiană este una din izbucnirile acestei grele situații”.

Șeful guvernului român își informa suveranul că era „sigur că domnul Titulescu își dă seama de această atmosferă; este sigur că domnia sa e conștient că această atmosferă se răsfrânge păgubitor și asupra țării și a intereselor ei și de aceea socotește necesară o retragere, fie ea și numai temporară”. Gheorghe Tătărescu mai preciza că „la această cauză de ordin extern se adaugă o alta, de ordin intern. Domnul Titulescu trebuie să fie conștient că unele exagerări ale domniei sale – în vorbă și în atitudine – în chestiunea raporturilor cu U.R.S.S. i-au alienat o bună parte din simpatiile opiniei publice românești, refractară unei politici care ar depăși cadrul unor raporturi numai externe cu vecina noastră de la Răsărit. Domnia sa, neputând reveni nici asupra actelor săvârșite, nici asupra consecințelor lor, nu mai poate dobândi ceea ce simte că a pierdut și de aceea trebuie să considere soluținea retragerii ca singura care i-ar da posibilitatea refacerii popularității sale”. Surprindem, ușor, în gestul lui Tătărescu pe cel al lui Pilat din Pont.

La aceste „cauze esențiale”, primul ministru mai adăuga și „prăbușirea unora din iluziile pe care inimosul nostru colaborator le pusese în sisteme și practici de politică internațională, la elaborarea cărora a colaborat cu pasiune”^[6]. Era evident, în condițiile în care ascensiunea germană în politica europeană devenea din ce în ce mai presantă, că Nicolae Titulescu nu mai putea reprezenta oficial politica de adaptare la realitățile vremii, pe care România a încercat-

o în anii 1937-1940, nevoită să se apropie economic și militar de cel de-al III-lea Reich, devenit stăpânul Europei. Concluzia referatului înaintat regelui era că „în acest ciclu de fapte se găsesc originile hotărârii luate de domnul N. Titulescu de a demisiona din fruntea Ministerului Afacerilor Străine”. Deși își exprima regretul pentru „separațiunea de un om dotat cu atâtea însușiri de elită”, Gheorghe Tătărescu lua în „considerare această demisiune fără îngrijorare”, chiar dacă era conștient că „pentru dezbaterile publice internaționale, pentru soluționarea problemelor generale, europene și mondiale, absența domnului Titulescu va fi un gol greu de împlinit”. „Pentru interesele românești însă – sublinia primul ministru în referatul trimis monarhului – retragerea domniei sale, fără a atrage nicio periclitate, va fi, dimpotrivă, un prilej de destindere necesară în raporturile cu unele din statele aliate sau prietene, față de care incidentele provocate, voit sau nevoit, de domnia sa ne-au creat situații de încordare”.

Totodată, Președintele Consiliului de Miniștri considera că „această retragere ne va da și posibilitatea de a proceda la o revizuire a organelor Ministerului Afacerilor Străine și a instrumentelor sale de propagandă, care în situația de azi, în multe centre, militează numai în cadrul unei acțiuni personale și constituie anomalii primejdioase în acțiunea de apărare a intereselor generale ale statului și ale guvernului”. Iar scenariul respectiv s-a pus în aplicare, încât după eliminarea lui Titulescu din formula noului guvern remaniat, până la finalul lui 1936 foarte mulți miniștri plenipotențieri au fost rechemati din post, fiind socotiți ca foarte apropiați de fostul șef al diplomației române, a cărui politică nu mai era dorită la București.

Analizând consecințele demisiei lui Titulescu, Gheorghe Tătărescu a luat în calcul și faptul că „interpretarea ce se va da, poate, de o presă răuvoitoare și de o opinie publică lipsită de informații – și potrivit căreia plecarea domnului Titulescu înseamnă o nouă orientare în politica externă a țării – va fi repede infirmată de actele și atitudinile viitoare ale guvernului, care vor dovedi că nimic nu s-a schimbat în această politică”.

Totul a fost în zadar, pentru că, din păcate, primul ministru și regele României nu au estimat corect influența pe care Titulescu o avea în mediile diplomatice occidentale și ecourile complet nefavorabile ale eliminării acestuia din guvern, presa europeană punând pe tapet exact această interpretare a unei schimbări a politicii externe românești. Schimbarea se va produce, dar nu în vara anului 1936, ci abia în vara anului 1940, în vremea regimului de autoritate monarhică, când presat de pretențiile teritoriale ale vecinilor noștri revizionisti (U.R.S.S., Ungaria și Bulgaria, ajutați copios de Germania și Italia), vor sfârâma integritatea teritorială a României Mari în vara anului 1940.

Tocmai pentru a liniști cercurile diplomatice europene, șeful guvernului l-a informat pe Carol al II-lea că „înlocuirea prin domnul Victor Antonescu, un tradiționalist al politicii noastre externe, va fi, pe de altă parte, în primele momente de nedumerire o garanție suplimentară și o chemare la ordine pentru toată opinia publică străină”. Evaluarea președintelui Consiliului de Miniștri nu s-a dovedit a fi adevărată. Cancellariile occidentale și cea sovietică au interpretat-o exact invers! Sesizând acest lucru, pentru a menaja susceptibilitățile Uniunii Sovietice, primul ministru Tătărescu îi va face, în 26 septembrie 1936, lui Mihail Semionovici Ostrovski, ministrul plenipotențiar sovietic de la București (1934-1938), următoarea declarație: „Cabinetul reorganizat va continua politica lui Titulescu, care este o politică tradițională a țării, cu mai puțină strălucire, dar mai metodică și mai energică. Singurii dușmani ai României sunt Germania și Ungaria. (...) Relațiile cu U.R.S.S. nu numai că nu se vor schimba, dar guvernul are chiar un plan de întărire și adâncire a acestor relații”^[7]. Ciudățenia istoriei este că ambasadorul Ostrovski va fi trimis în Gulagul sovietic pentru că „a contribuit la destituirea din funcție a ministrului de Externe al României, N. Titulescu”.

(Continuare în numărul viitor)

[1] În aserțiunile de mai jos pun în valoare și un interesant punct de vedere exprimat de istoricul Narcis Dorin Ion, director general al Muzeului Peleş, în monumentală sa lucrare: *Carol al II-lea al României – Un rege controversat*.

[2] Vezi Ion M. Oprea, *Nicolae Titulescu*, București, Editura Științifică, 1966, p. 341-366; *Titulescu și strategia păcii*, coordonator Gh. Buzatu, Iași, Editura Junimea, 1982, capitolul XI, intitulat *Un eșec al păcii globale. Demiterea lui N. Titulescu*, p. 275-326.

[3] N. Iorga, *Memorii. Sinuciderea partidelor (1932-8)*, vol. VII, p. 353.

[4] *Ibidem*.

[5] Nicolae Titulescu, *Politica externă a României (1937)*, ediție îngrijită de George G. Potra, Constantin I. Turcu, Ion M. Oprea, București, Editura Enciclopedică, 1994, p. 37-38 și în continuare până la p. 56.

[6] *Ibidem*, p. 798.

[7] *Dokumenti vneșnei politiki S.S.S.R.*, vol. XIX, doc. nr. 279, apud Ioan Talpeș, *Diplomație și apărare. Coordonate ale politicii externe românești. 1933-1939*, p. 167.

Casa Titulescu, sediul Fundației Europene Nicolae Titulescu din București, instituție reprezentativă de cercetare și propagare a patrimoniului titulescian

Nicolae Iorga „Dascălul Neamului” și Nicolae Titulescu „Diplomatul Neamului” înconjurați de colaboratori

(portret de Mișu Popp)

George V. GRIGORE

Știm faptele de vitejie ale celui care a unit pentru prima dată în istorie cele trei țări române, deși se afla în „menghina” nemiloasă a trei imperii. Și mai știm cu ce sacrificii a reușit să ajungă aici, fiind apoi trădat fără milă și luându-i-se domnia. Forțat să ia calea pribegiei, Mihai se îndreaptă spre Praga pentru a solicita ajutor de la împăratul Rudolf al II-lea. Călătoria a fost lungă și anevoioasă, voievodul și însoțitorii săi fiind atacați de mai multe ori, mai ales în Transilvania, trecând prin Deva, Lipova, Oradea, Debrețin, Tokaj, Pojon și Viena. A ajuns la Viena, împreună cu cei 40 de însoțitori care îi mai rămăseseră, la 2 ianuarie 1601, unde a fost primit de arhiducele Matthias (viitorul împărat Matia I), care i-a înlesnit primirea la Curtea Imperială de la Praga. Mihai Viteazul a ajuns la Praga pe 23 februarie 1601, fiind primit în audiență la împărat pe 14 martie. Mihai cere sprijinul împăratului Rudolf al II-lea, care, în

Medalie cu efigia lui Mihai Viteazul

Oastea lui Mihai Viteazul – pictură de Nicolae Grigorescu

Surse: manastirea-mihairoda-turda.ro; historia.ro, infoturda.ro

• Turda, date istorice, Violeta Nicula, Ed. Triade, pag. 40-44
• Legăturile lui Mihai Viteazul cu Turda, Valentin Vișinescu & Petru Suciu, Ed. Renașterea

Mormântul lui Mihai Viteazul de la Turda

„De la 1600, niciun român n-a mai putut gândi unirea fără uriașa personalitate, fără paloșul său, securea lui ridicată spre cerul dreptății, fără chipul lui, de curată și tragică poezie.”

NICOLAE IORGA

contextul reînscăunării lui Sigismund Bathory pe tronul Transilvaniei, acceptă să-l susțină pe voievodul român. Împreună cu generalul Basta, Mihai pornește campania de recucerire a teritoriilor românești. Prin victoria de la Guruslău (3 august 1601), voievodul român îl îndepărtează pe Sigismund Báthory din Transilvania.

Continuă prin a recupera Țara Românească gonindu-l pe Simion Movilă de pe tron. În aceste condiții, se întrezăreau perspectivele unei noi uniri românești, perspectivă ce nu convenea împăratului habsburgic, Rudolf al II-lea. Se pune la cale înlăturarea fizică a domnitorului român și, la 9/19 august 1601, la 3 km sud de Turda, Mihai Viteazul este ucis de un detașament de mercenari în frunte cu ofițerul valon Iacob (Jacques) de Beauri, trimis de generalul Giorgio Basta.

Uciderea lui Mihai este astfel relatată de Dionisie Fotino: „Între Basta și Mihai s-a rădicat o gelozie care a ajuns la dușmănie. Basta, după ce a părât pe Mihai că avea înțelegeri secrete cu turcii, a hotărât ca să-l și aresteze; deci trimițând să-l poftescă la consiliu și Mihai nevoind a veni, a poruncit la câțiva nemți ca să înconjoare cortul său, și să-l prinză viu sau să-l omoare. Mihai Vodă văzându-se astfel surprins a scos sabia și a rănit pe unul din sbirii lui Basta, dar un altul străpungându-l cu sulița în pânțele, l-a trântit la pământ și i-a tăiat capul. Această ucidere infamă a lui Mihai Vodă nu fu aprobată de nimene la curtea împăratului Rodolf”.

Despre martiriul Voievodului Mihai Viteazul (1593-1601), vorbele noastre nu au puterea să zugrăvească cruzimea de care au dat dovadă mișei. De aceea, îl vom citi și pe Wolfgang de Bethlen în ampla sa *Cronică a Transilvaniei* să ne spună faptele de atunci: „O vreme mijlocitor (Iacobus Beaurius) lui Basta cercetează aici și acolo și, pe neașteptate, trupa valonilor înconjoară cortul lui Mihai. Beaurius și alți câțiva subalterni de-ai săi au intrat în cortul lui Mihai, pe care l-au găsit liniștit și stând întins. Beaurius, adresându-i-se acestuia, spune: „Ești prizonier! Dă-te prins!” la care Mihai răspunde: „Ba!”, și spunând acestea Mihai a încercat să scoată sabia, care era atârnată de propteaua cortului, în timp ce era lovit de Beaurius cu halebarda, și capul îi este tăiat cu sabia proprie a lui Mihai, iar unul dintre valoni l-a împușcat la încheietura de la mâna stângă, despre care se știa că obișnuia să o folosească și cu care încerca chiar atunci să-și scoată sabia... Și căzu trupul lui cel frumos ca un copaciu, pentru că nu știuse, nici nu se împrițise sabia lui cea iute în mâna lui cea vitează. Capul acestuia l-au pus pe coapsa propriului cal alb mort... Corpul lui Mihai a fost scos din cort, despuat de haine, și a zăcut timp de trei zile în apropierea drumului public, iar soldații i-au tăiat pielea de pe spate, coaste și umeri, ca să o păstreze ca amintire pentru faptele lor nemaipomenite. După aceea, totuși, corpul acestuia, ca să nu fie sfâșiat de câini, a fost înmormântat într-o groapă”. Trupul lui Mihai a fost aruncat apoi în câmpia Crișului, pentru ca ostașii săi să vadă că a pierit căpitanul lor. Capul său este luat de Turturea paharnicul, unul dintre căpitanii voievodului, adus în Țara Românească și înmormântat de Radu Buzescu la Mănăstirea Dealu, lângă osemintele părintelui său, Pătrașcu-Vodă. Pe lespede sa de piatră de la Mănăstirea Dealu este scris: „Aici zace cinstitul și răposatul capu al creștinului Mihail, Marele Voievod, ce a fost domn al Țării Românești și Ardealului și Moldovei”. Miron Costin a scris în cronică sa următorul comentariu, după ce a relatat uciderea lui Mihai: „Și așa s-au plătit lui Mihai Vodă slujbele ce-au făcutu nemților”.

Abia generația pașoptistă, angajată în lupta pentru crearea statului național român, îl va recunoaște pe Mihai Viteazul ca pe un ilustru predecesor.

Locul unde s-a îndurat pronia să fie înmormântat corpul marelui domnitor român

Capela Doamnei Stanca ridicată pe locul uciderii soțului ei, domnitorului Mihai Viteazul (reconstituire)

Turda – Mormântul lui Mihai Viteazul – Troița (fotografie de epocă – 1923)

Mihai Viteazul – frescă de la Mănăstirea Călușului

se află la cca. 3 km sud de centrul municipiului Turda (pe Alea Obeliscului). Aici i-a fost îngropat trupul lui Mihai Viteazul, iar capul a fost dus la Mănăstirea Dealu de lângă Târgoviște, fosta capitală a Țării Românești. Trupul lui Mihai Viteazul este îngropat în zona numită *Câmpia Turzii* (3 km sud de Turda), nu în orașul Câmpia Turzii. Exact pe locul unde a fost îngropat trupul lui Mihai Viteazul pe câmpia Turzii, la scurtă vreme, doamna Stanca, soția voievodului, cu învoirea principelui Transilvaniei Gabriel Báthory, a reușit să ridice o capelă în stil bizantin, distrusă de un fulger în anul 1830. Capela a fost realizată sub forma unui turn scund, așa cum este reprezentată pe o acuarelă realizată în 1820, achiziționată de istoricul turdean István Téglás (1853-1915), apoi de contele József Kemény (1795-1855) din Lunca.

Spre sfârșitul secolului al XIX-lea, preotul greco-catolic Vasile Moldovan din localitatea Sănmihaiu (azi comuna Mihai Viteazu), a cumpărat terenul cu mormântul, spre a-l feri de alte profanări. Pe locul fostei capele, a fost realizată în anul 1928 de către Comitetul Femeilor Române din Turda o troiță din lemn, la recomandarea și la dorința Regelui Ferdinand I, exprimată la vizita sa, împreună cu Regina Maria, prin Turda în anul 1919. Realizarea Troiței a fost posibilă și cu sprijinul „Societății monumentelor istorice” din București. Troița de lemn, în prezent expusă la Muzeul de Istorie din Turda (din anul 1977), este lucrată în stil popular. Ea are gravată inscripția: „Aici a fost răpus marele voievod Mihai Viteazul la 9 august 1601”.

Monumentul nou ridicat pe locul morții lui Mihai Viteazul (obeliscul) a fost inaugurat pe data de 5 mai 1977. Înalt de 1601 cm (cifra evocă anul morții 1601), obeliscul este opera sculptorului Marius Butunoiu. Este confecționat din beton armat, placat cu travertin de Rușchița, pe un soclu dreptunghiular din tuf vulcanic. Are trei laturi, simbolizând cele trei principate unite sub Mihai Viteazul în anul 1601. La baza fiecărei laturi se află stemele celor trei principate, executate din marmură albă de Simeria (la fel ca și placa mormântului) de către artistul clujean Vasile Rus-Batin. Placa are sculptat sigiliul lui Mihai Viteazul și inscripția „Aici odihnește Mihai Viteazul (1593-1601) Domn al Țării Românești, al Ardealului și a toată Țara Moldovei”, apoi sunt trecute luptele sale eroice de la Nicopole, Sadova, Călugăreni, Șelimbăr, Mirăslău, Gurăslău. În vecinătatea monumentului, a fost construită în anul 2005 Biserica Mihai Vodă, copie a bisericii Mănăstirii Mihai Vodă ridicată la București de către Mihai Viteazul.

Conform unor scrieri istorice ar exista dovezi că rămășițele domnitorului Țării Românești, după ce au stat trei zile aruncate și profanate de către cei ce au dorit să își ia trofee din pielea sa, au fost îngropate de câțiva sârbi, spre a nu deveni hrană la câini și fiare, iar mai apoi au fost duse la Mitropolia sa din Alba Iulia. Dar, din păcate, în jurul anului 1700, s-au realizat diferite lucrări care au condus la dărâmarea bisericii. Posibil că atunci a fost distrus și mormântul lui Mihai Viteazul (dacă a fost acolo), iar rămășițele sale probabil au fost împrăștiate prin zidărie. În perioada anilor 1960-1980 s-au făcut unele săpături arheologice și atunci s-au descoperit fragmente de frescă, zidărie și materiale provenind din clădirile vechi din cetate. Este posibil ca atunci când s-a descoperit mormântul, rămășițele pământești ale voievodului să fie duse și îngropate din nou la locul execuției, lângă Turda, sau undeva în Țara Românească. Indiferent care ar fi adevărul istoric, pe lespede sa de mormânt de la Turda scrie: „Aici odihnește Mihai Vodă (1593-1601), Domn al Țării Românești, al Ardealului și a toată Țara Moldovei”, deci aici este oficial locul unde este îngropat.

Astfel, Turda, fiind locul jertfei lui Mihai Viteazul, voievodul care realizase unirea celor trei țări române, devine un loc sfânt, un loc de pelerinaj patriotic al tuturor românilor.